

מדריך עמדא למשפחות

רחצה במקלחת ובאמבטיה של אדם עם דמנציה

הכתובת למשפחות עם דמנציה ואלצהיימר

מדריך עמדא למשפחות

רחצה במקלחת ובאמבטיה לאדם עם דמנציה

מדריך זה נועד לסייע לבני משפחה מטפלים להתמודד עם הקושי בשמירה על ההיגיינה של אדם החי עם דמנציה ולהעניק הכוונה מסודרת לבני משפחה המטפלים באנשים החיים עם דמנציה, אלצהיימר וירידה קוגניטיבית. המדריך יסייע לכם לארגן סביבת רחצה בטיחותית באמבטיה ובמקלחת, ולהתמודד בהצלחה עם אתגרי ההתנהגות הנוגעים לרחצה, תוך טיפול בכבוד המירבי.

המדריך מוגש על ידי [עמותת עמדא](#) - הכתובת למשפחות עם דמנציה ואלצהיימר.

תודה לדפנה גולן-שמש, גרנטולוגית, עובדת סוציאלית ומרצה בעמותת עמדא, שסייעה להכנתו.

הקדמה

רחצה היא אחת הפעולות היומיומיות שמעוררות הכי הרבה מצוקה, התנגדות ולעיתים גם תוקפנות אצל אנשים עם דמנציה.

הספרות העדכנית בתחום מצביעה על כך שהמפתח **איננו** "להצליח לקלח", אלא לבנות חוויית רחצה שהיא בטוחה, צפויה, **מכבדת** ומותאמת לאדם: לשגרה שלו, לחושים שלו, לצניעות שלו, לרמת ההבנה שלו ולסף העומס שלו ושלנו.

כאשר עובדים כך, אפשר להפחית **משמעותית** התנגדות, תוקפנות ומצוקה — גם אם לא מעלימים אותן לגמרי. ❤️❤️❤️

א. מה עולה מהספרות המדעית בתחום?

[המחקר הקלאסי והמשפיע ביותר בתחום](#) הראה שרחצה מותאמת-אדם במקלחת, והחלופה של towel bath הפחיתו אירועי תוקפנות בכ-53% ובכ-60% בהתאמה.

במחקר המשך של תכנית Bathing Without a Battle נצפתה ירידה מובהקת בהתנהגויות אגרסיביות ומוטרדות סביב הרחצה לאחר הדרכת הצוות. במקביל, סקירה שיטתית עדכנית יותר סיכמה שההתערבויות היעילות ביותר להפחתת סירוב לטיפול אישי בדמנציה, כולל בעת הרחצה, היו השמעת מוזיקה בזמן הטיפול ושינוי סגנון התקשורת של המטפל.

המסר החשוב ביותר מהספרות הוא שאין "שיטה אחת נכונה" ואין טעם להיאחז בסטנדרט קשיח של מקלחת יומית, שעה קבועה לכולם, או שיטה אחידה לכולם. לא כל אדם יצליח במקלחת, לא כל אדם ירצה אמבטיה, ולא כל התנגדות אפשר "לשבור". גמישות היא העיקרון החשוב: לאפשר בחירה, לשמור על פרטיות, להאט את הקצב, להשתמש בשפה פשוטה ומכבדת, ולבחור חלופה פחות מאיימת כשהאמבטיה או המקלחת נכשלות.

חשוב לזכור שרוב המחקר נעשה בבתי אבות ובמסגרות סיעודיות, ולכן ביישום ביתי נכון לשלב בין ממצאי המחקר לבין הנחיות מעשיות של ארגוני דמנציה למשפחות.

ב. למה חלק מהחולים בדמנציה מתנגדים כל כך לרחצה?

רחצה מערבת בו-זמנית כמה מקורות קושי:

- היא אינטימית מאוד, דורשת התפשטות, חושפת גוף ותלות ועלולה לעורר בושה.
- הרחצה מחייבת את האדם לעשות רצף פעולות מורכב בסביבה שעלולה להיות קרה, רועשת, מבריקה וחלקה.
- אדם עם דמנציה עלול לא להבין למה צריך להתפשט, לא לזכור מהו סדר הפעולות של רחצה, לא לחוש צורך להתקלח, או לחשוב שכבר התקלח.
- בנוסף, קשיי תפיסת עומק וקשיי עיבוד חזותי המופיעים לעיתים בדמנציה, עלולים לגרום לתפיסת הרחצה כמבלבלת ומפחידה בשל המקלחון עם התזת המים מלמעלה או עצם הכניסה לאמבטיה ולמים עומדים.

החוויה החושית עצמה עלולה להיות קשה גם היא:

- קור בחדר, ידיים קרות של המטפל, רעש המים, זרם חזק על הפנים, סינוור מהתאורה, השתקפויות במראה, ריח לא מוכר של סבון ומגע באזורים רגישים.
- עבור חלק מהאנשים האיום הגדול ביותר הוא דווקא במקלחת ולא באמבטיה, משום שזרם של shower overhead נתפס כמאיים או מבלבל.
- עבור אחרים הכניסה לאמבטיה היא המכשול הגדול בגלל פחד מנפילה או קושי להעריך את עומק מים.

מה עדיף - מקלחת או אמבטיה?

- התשובה תלויה בהרגשת האדם עם הדמנציה: היא מה פחות מפחיד, פחות מעמיס ויותר תואם להרגלי חייו הקודמים.
- ההעדפה של אנשי מקצוע היא מקלחת, והרגלי החיים של רובנו בארץ הם מקלחת.
- מבחינת בטיחות - אמבטיה יותר מאתגרת: הכניסה לאמבטיה, הקימה מהאמבטיה והציאה ממנה עלולים להוביל להחלקה.
- הושבה במקלחת על כיסא פלסטיק היא פתרון נפוץ ונוח למדי.

כאשר יש התנגדות לרחצה, צריך לחשוב על סיבות גופניות ונפשיות:

- כאב ארתריטי, כאב בזמן הזזה של המיפרק (כגון - הכתף או הברך)
- פריחה, פטרת, כיבים או גירוי בעור
- קושי בראייה או בשמיעה
- עצירות, זיהום בדרכי השתן, או גירוי באזורי ספיגה ובריחת שתן/צואה
- עייפות קיצונית
- דליריום שהוא מצב בלבול אקוטי קיצוני על רקע רפואי שעלול להתווסף לדמנציה

אם יש שינוי פתאומי בתגובת האדם המתבטא בהתנגדות חדשה, סירוב למגע וכדומה, כדאי לעצור ולחפש טריגר (גורם מחולל) רפואי או חושי.

ג. עקרונות להפחתת התנגדות לפני ובמהלך הרחצה

להלן מספר עקרונות חשובים שמאפשרים לאדם עם דמנציה ולמטפל בו רחצה רגועה יותר ומובילים לפחות התנגדויות ומאבקים:

1. שיגרה מוכרת

- אם האדם תמיד התרחץ בערב, אל תנסו לחייב אותו להתקלח בבוקר.
- כדאי לרחוץ ולטפל בהיגיינה בשעות שבהן האדם רגוע יותר.
 - לדוגמא: בבוקר, או לפני תופעת "דמדומי הערב" בה הבלבול גובר
- הכנה מראש של כל הנדרש לרחצה חשובה לשמירה על בטיחותו של האדם, ומפחיתה את תחושת הבלגן וההמתנה הקרה והמביכה עבורו.
 - במסגרת ההכנות דאגו למגבות, בגדים להחלפה, סבון, שמפו, כיסא, אמצעי ספיגה ובגדים נקיים.
- אם האדם מעדיף אמבטיה ולא מקלחת, המנעו משינוי חד שעלול לבלבל ולהכעיס אותו.

2. שפה מכבדת ופשוטה

- תקשורת שלילית, שתלטנית או "תינוקית" מעלה התנגדות, בעוד שבקשות קצרות, **חיוביות**, ברורות וישימות מפחיתות אותה לפי הספרות המדעית. לכן:
 - עדיף "בואי נתרענן קצת" על פני "את חייבת להתקלח עכשיו"
 - עדיף "עכשיו או בעוד עשר דקות?" על פני "למה את לא רוצה?"
 - עדיפה הוראה אחת בכל פעם על פני רצף הוראות.
- במקום לומר "הולכים להתקלח" (מילה שעלולה להישמע מאיימת), אפשר לומר: "בוא נלך לשטוף פנים" או "בוא נתארגן ליום חדש"
- חשוב לדבר אל האדם עצמו, בלשון יחיד ולא רבים (תתקלח ולא נתקלח), בגובה העיניים, להמתין לתגובה, ולהיעזר גם בהדגמה ובשפת גוף רגועה.
- במהלך הרחצה, **הסבירו כל שלב**. דברו בקול רגוע והסבירו בקצר ובפשטות מה אתם עושים, כדי למנוע הפתעות ולהפחית את מפלס החרדה:
 - "עכשיו אני שם קצת מים חמים על הרגליים", "עכשיו אסבן את הידיים".

3. שליטה, בחירה ושיתפות

התחושה ש"עושים לי" היא אחד הזרזים להתנגדות. לכן:

א. מציעים בחירות קטנות בין שתי אפשרויות סבירות, ולא שואלים שאלות פתוחות:

- "אמבטיה או שטיפה בכיסא?"
- "לפני או אחרי ארוחת הערב?"
- "עכשיו או אחר כך?"
- "סבון זה או זה?"

ב. גם כשהאדם זקוק לעזרה רבה, כדאי לתת לו **תפקיד קטן**:

- להחזיק ליפה או מגבת קטנה (גם אם האדם רק מחזיק אותה או מסבן אזור קטן, זה מעניק תחושת שליטה ומסיח את דעתם מהחרדה)
- לבחור בגד או להחזיק בקבוק שמפו
- לסבן אזור מסוים בעצמו.
 - רצוי מראש להציע שאת האיברים המוצנעים האדם יסבן וירחץ בעצמו.

4. צניעות וכבוד

- אפשר וצריך לשמור על פרטיות גם כשיש צורך בעזרה פיזית:
 - לסגור תריסים, למנוע כניסה של אחרים, ...
- לא לחשוף את כל הגוף בבת אחת ואף להתחיל את המקלחת כשאדם לבוש בבגדיו התחתונים. ניתן להשתמש במגבת או חלוק בזמן הורדת בגדים, ולשטוף אזור אחד בכל פעם מתחת למגבת.
- לא פחות חשוב: לבחור, אם אפשר, אדם מוכר מאותו מגדר כשהדבר משמעותי לאדם, ולהתחשב ברקע תרבותי, דתי ושפתי.

5. סטנדרט היגיינה מציאותי

- גופי בריאות והנחיות מטפלים מציינים שלרוב האנשים המבוגרים אין צורך ברחצה מלאה כל יום.
- לעיתים קרובות די בשתיים עד שלוש רחצות מלאות בשבוע, ובין לבין בשטיפה יומית של פנים, ידיים, כפות רגליים, בתי שחי והאיברים המוצנעים
- כאשר יש בריחת שתן או צואה, הכרחי ניקוי ממוקד ועדין של האזור הרלוונטי, מעקב אחרי גירוי בעור, ולעיתים גם שימוש במגן עור או משחה מגינה.

ד. רחצה במקלחת ובאמבטיה בפועל

להלן טיפים מעשיים לרחיצה בפועל:

● סביבת הרחצה – הכנה מראש

א. החדר

- חממו מראש את החדר - אנשים מבוגרים וחולים רגישים יותר לקור. ודאו שחדר האמבטיה חם ונעים לפני שהם נכנסים ומורידים בגדים.
- לפני שמתחילים, סביבת הרחצה צריכה להיות מוארת היטב, נטולת עומס מיותר ומוכנה מראש. מומלץ לצמצם השתקפויות וסנוור, ובמידת הצורך אפילו לכסות מראות אם הן מבלבלות את האדם.
- לעיתים מראה בחדר האמבטיה עלולה להבהיל אדם עם דמנציה (הוא עלול לא לזהות את עצמו ולחשוב שיש אדם זר בחדר). אם זה קורה, כדאי לכסות את המראה בוילון או מגבת.
- בחדר רחצה של אדם עם דמנציה שימושי להגדיל ניגודיות חזותית: מגבת צבעונית על קיר לבן, מעקה בולט לעין, סבון או שמפו שקל להבחין בהם, ותאורה יציבה בלי צללים חדים.
- גישה זו היא דרך להפוך את החדר למובן יותר ונמאיים פחות!

ב. האווירה

- מוזיקה שקטה, אהובה ומוכרת מהעבר, או שיחה על נושא נעים, יכולות לחולל פלאים ולשנות את האווירה וכן שירה לאדם, גם אם לא בשפה שהוא מכיר.
- הכוונה בעיקר לשירה של עובדים צמודים, שיכולים לשיר בשפתם. השירה משדרת התייחסות ומעוררת תחושת אמון וביטחון.
- ככלל נסו להפוך את החויית המקלחת לחויית "ספא" מפנקת תוך השמעת מוסיקה, שימוש בריחות נעימים ואפילו נרות ארומתרפיים אם הדבר בטוח.

ג. העזרים

- הכינו מראש בגדים נקיים, מגבת, סבון, שמפו, מרכך, דאודרנט.
- הכינו בגדים עם סגירה פשוטה (ללא כפתורים מסובכים, עדיף גומי או סקוטש) כדי ששלב ההלבשה יהיה מהיר וקל.
- אפשר לדאוג למספר סטים של בגדים דומים למקרים שבהם האדם מסרב להחליף בגדים כדי לכבסם.
- הסתירו את הבגדים המשומשים, כך שלא ינסה לחזור ללבוש אותם, כך שמבחינתו "לא תהיה החלפה", ובפועל הוא ילבש בגדים נקיים.
- התאימו את הביגוד לטמפרטורה בסביבה. אל תצפו שאדם עם דמנציה ידע להתלבש בהתאם לעונה ולטמפרטורה, או יידע ויציין באופן ברור אם חם או קר לו.

● הקפידו על בטיחות

- השתמשו בשטיחוני גומי למניעת החלקה (רצוי בצבע שונה מהרצפה, כדי שיהיה להם קל לזהותם).
- התקינו ידיות אחיזה, והשתמשו בכיסא רחצה ייעודי כדי להעניק תחושת יציבות וביטחון ולהקל על המטפל.
- שהסבון, השמפו, המגבות והבגדים הנקיים יהיו בהישג יד, כדי שלא תצטרכו להשאיר אותו לבד אפילו לרגע, דבר שעלול לסכנו.
- בדקו את המים על גב היד שלכם לפני שאתם מעבירים את המים על גוף האדם עם הדמנציה. עורם של אנשים מבוגרים דק ורגיש ביותר, ויש אנשים שאינם יכולים להזהירנו מטמפרטורה גבוהה מדי.

● רחצה במקלחת

- אתגרים עיקריים במקלחת כוללים את הזרם החזק של המים, הרעש, והטמפרטורה
- לרוב עדיף להשתמש ידנית ב-"טלפון" של המקלחת (במקום בראש מקלחת עליון), לשטוף כשהאדם יושב על כיסא יציב, ולהימנע מזרם ישיר על הפנים.
- התחילו את הרחצה מלמטה (מהרגליים) ועלו במעלה הגוף לאט.
- בזמן הסיבון בעת חפיפת שיער, כדאי לסגור זמנית את זרם המים, כדי להפחית איום. השתמשו במטלית או באביזר ייעודי להגנת העיניים משמפו. לעיתים עדיף לחפוף בנפרד עם שמפו ללא שטיפה, או בכיור - בעזרת קנקן.

● רחצה באמבטיה

- כשבחרים אמבטיה, צריך לעבוד בעדינות ולאט יותר ועם פחות עומס חושי.
- רצוי לאפשר לאדם לחוש את המים ביד לפני הכניסה.
- אם עומק המים מלחיץ, משאירים מים רדודים, או מושיבים על מושב אמבטיה (או לוח אמבטיה) וממלאים את המים רק לאחר הישיבה.
- חשוב להשתמש במשטח מונע החלקה, מאחזים, ולשקול מושב או מתקן עזר לכניסה ויציאה.
- באמבטיה עצמה ניתן להניח מגבת על הכתפיים או על הברכיים, ולשטוף חלק אחד של הגוף בכל פעם.
- אם היציאה מהאמבטיה קשה או מסוכנת לאדם או למטפל, זו אינדיקציה חשובה לכך שכדאי לוותר על אמבטיה מלאה ולעבור לחלופה אחרת.
- נחמד לשים באמבטיה קצף אמבט ולהפוך את החוייה לחויית "ספא" חושית.

● חלופות לאמבטיה ומקלחת

- התייחסו ברצינות לחלופות לרחצה עם מים במקלחת או באמבטיה.
 - אם אלו גורמות למאבק קשה, אין חובה "לנצח" דווקא שם. הבריאות הנפשית והקשר שלכם עם האדם חשובים יותר.
 - לכן, אם האדם עם הדמנציה מסרב בתוקף ובכעס, אל תילחמו.
 - עדיף לעצור, לנסות שוב מאוחר יותר או למחרת, ובינתיים להסתפק בניקוי חלקי עם מגבונים לחים או ספוג רך מחוץ למקלחת.
 - הספרות תומכת ב־ towel bath / thermal bath / strip wash — כלומר רחצה חלקית או מלאה עם מגבות חמות, מים חמימים וחומר ניקוי עדין ללא שטיפה, במיטה או בישיבה.
- כאמור, מחקרים מראים ששיטות כאלה הפחיתו התנגדות, תוקפנות ואי־נוחות, לעיתים ממש במחצית לעומת רחצה רגילה. במילים פשוטות: כשמקלחת הופכת למלחמה, מחליפים את המשימה ולא את האדם.

● אחרי הרחצה

- בסיום הרחצה, חשוב להושיב את האדם, לייבש בטפיחות ולא בשפשוף, ולוודא ייבוש מלא בין קפלי עור, מתחת לשדיים, במפשעות ובין האצבעות.
- זה הזמן לבדוק אם יש אודם, פטרת, שפשפת, פצע, כאב או ריח חריג. בנוסף, חשוב לבחון את תחתית כף הרגל שאין בה אדמומית העלולה להתפתח לפצע לחץ.
- אם יש בריחת שתן או צואה, צריך להתייחס לרחצה גם כאל תוכנית מניעת פגיעה בעור: ניקוי עדין, חומר ניקוי מתאים, בקרה על רגישויות, ומריחת שכבת הגנה על העור. במקרה של פגיעה בעור כדאי להתייעץ עם גורם מקצועי: אחות או רופא.
- נצלו את ההזדמנות להפעיל את החושים. אפשר לאחר המקלחת למרוח קרם גוף בריח נעים, ולשים דאודורנט ובושם נעים.

ה. מענה למצבים שכיחים והתנהגויות מאתגרות

להלן דרכים יעילות ומכבדות לענות על התנגדויות מאתגרות במהלך הרחצה:

● התנגדות להתרחץ

- כאשר האדם אומר "לא רוצה להתקלח", לא מתחילים בוויכוח על היגינה. וויכוח כמעט אף פעם לא מועיל בדמנציה.
- במקום זה מחפשים אם הבעיה היא העיתוי, הניסוח, הקור, הכאב, הבושה, חוסר ההבנה או פשוט העומס.
- לפעמים די לשנות את השם של הפעולה ("נתרענן", "נשטוף ידיים ופנים", "נעשה מים חמים"), לדחות בחצי שעה, לקשור את הרחצה לאירוע מוכר כמו שינה או יציאה, או לעבור באותו יום לשטיפה חלקית.

● צעקות במהלך הרחצה

- כאשר יש צעקות, קללות או אלימות בזמן הרחצה, הכלל הראשון הוא להפסיק להסלים.
- צעד אחורה, הורדת קול, שינוי נושא, כיסוי הגוף, הפסקה, וחזרה מאוחרת יותר עדיפים על ניסיון "לסיים כבר" באם ניתן. ההנחיות למטפלים ממליצות לדחות ולנסות שוב מאוחר יותר אם האדם נעשה נסער או תוקפני.

- אם האלימות חדשה, חריגה או מחמירה במהירות, צריך, כאמור, לשלול כאב, עצירות, זיהום, דליריום או בעיית עור.

● החלפת בגדים

- כאשר האדם יושב עם **מכנס רטוב** או לובש שוב את אותו בגד, לא כדאי להגיד "זה מסריח" או "אתה חייב להחליף".
- עדיף להכין מראש בגד חלופי, אפילו כמה סטים זיהים לחלוטין אם האדם נקשר לפריט מסוים, ולהוציא בגדים מלוכלכים משדה הראייה.
- בזמן רחצה או לפני שינה ניתן להשאיר בגדים נקיים המסודרים לפי סדר הלבשה.
- במקביל חשוב לנקות אזורים אינטימיים בעדינות, לעקוב אחרי גירוי בעור ולהתאים שגרת ספיגה/החלפה.

● תדירות

- עבור רוב האנשים עם דמנציה אין צורך במקלחת מלאה מידי יום.
- בדרך כלל מספיקות שתיים עד שלוש רחצות מלאות בשבוע, בתוספת:
 - ניקוי יומי ממוקד של אזורי מפתח
 - וניקוי נוסף אחרי אירועי בריחת צואה, ולעיתים גם אחרי בריחת שתן אם יש גירוי, ריח או סיכון לפגיעה בעור.
- חפיפת שיער אפשר לקיים בנפרד מהרחצה המלאה.
 - ניתן לחפוף שיער במספרה בתדירות גבוהה יותר
 - בייחוד אם מדובר בנשים שרגילות ואוהבות לחפוף במספרה

1. רחצה, עובדים זרים ומשפחה

כשבטיפול השוטף באדם עם דמנציה מעורב גם עובד זר או מטפל מקצועי, חשוב לתאם ציפיות עם המטפל, ולפעול לפי עקרונות מסויימים:

● אחידות ותיאום ציפיות

- במקרים רבים ההצלחה או הכישלון ברחצה תלויים פחות בציוד ויותר באחידות בין בני המשפחה לבין המטפלים "הצמודים"/"הזרים" (להלן - עו"ז).
- כשכל אחד מבקש אחרת, מדבר אחרת, מזרז בקצב אחר או מתקן את המטפלת מול האדם — הסיכוי להתנגדות עולה.
- הספרות על טיפול מותאם-אדם, תקשורת וסירוב לטיפול מצביעה שוב ושוב על חשיבות של קצב קבוע, אדם מוכר, שפה עקבית ואמון. אם אפשר, כדאי שאדם אחד יוביל את הרחצה ושאחרים לא ייכנסו לתקן בזמן אמת.

● דף הנחיות

כדאי להכין לעו"ז דף הנחיות אחד, קצר ומדויק:

- מתי האדם הכי רגוע ומתי כדאי להתרחץ
- האם האדם מעדיף מקלחת, אמבטיה או ניקוי בעזרת מגבונים לחים
- אילו מילים מרגיעות אותו ואילו מילים מכעיסות
- איזה מוסיקה מרגיעה אותו
- כיצד ליצור אוירת "ספא" מרגיעה בחדר
- האם חשוב לו מטפל מאותו מגדר

- אילו מוצרים מוכרים לו
- מה רמת העזרה הבטוחה הנדרשת בכניסה וביציאה מהמקלחת
- האם ניתן להשאיר את האדם לבדו במקלחת
- אילו סימנים מעידים על כאב או פחד
- מה עושים אם מופיעה התנגדות

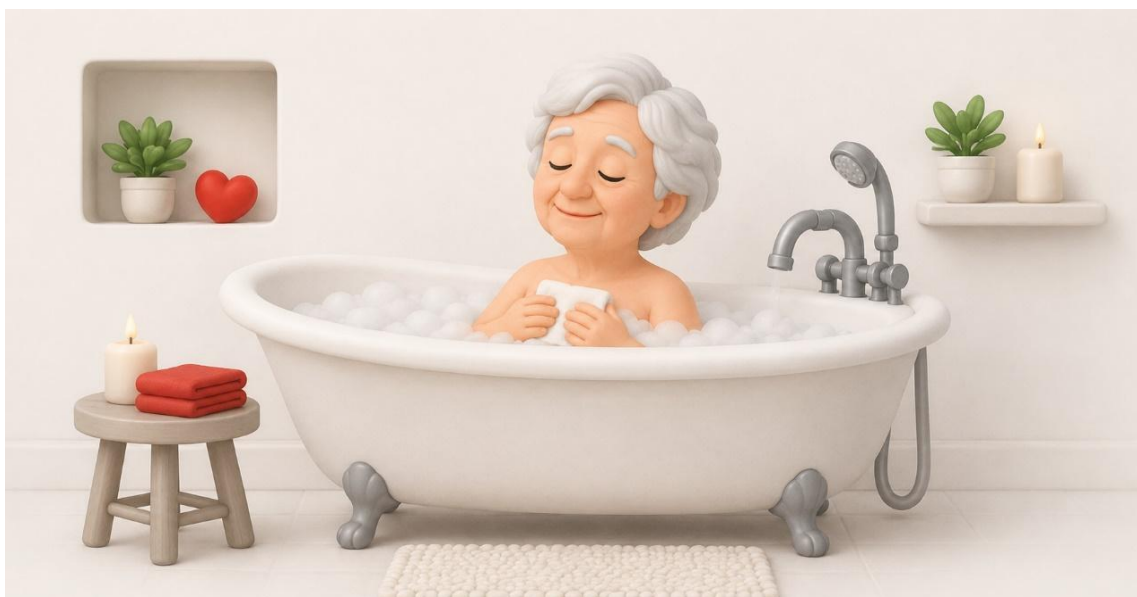
מומלץ גם לעשות חפיפה מעשית, לא רק הוראות בעל פה. הדרכת מטפלים ברחצה מותאמת-אדם הוכחה כמפחיתה התנהגויות אגרסיביות סביב הרחצה.

● גישור על פער תרבותי

- כאשר יש פערי שפה ותרבות, צריך להתייחס אליהם כאל גורם טיפולי ממשי.
- סקירות תיאורטיות מראות שקרבה לשונית ותרבותית מועילה לאדם עם דמנציה, והיעדרה עלול להקשות.
- עם התקדמות הדמנציה, אצל חלק מהאנשים הרב-לשוניים קורית חזרה משמעותית יותר לשפת אם או לשפה המוקדמת ביותר, ולכן לפעמים מטפלת שמדברת "מספיק עברית" עדיין לא תצליח בזמן מצוקה.
- במצבים כאלה טוב לבנות micro-script קצר לשפת האם או לשפה שבה האדם מגיב הכי טוב, להשתמש בכרטיסיות/תמונות של סדר הפעולות, ולהעדיף עקביות על פני יצירתיות מופרזת.

● בירור לפני רחצה

- הדבר הפרקטי ביותר לצוות הביתי הוא לזכור ארבע שאלות לפני כל רחצה
 1. האם זה הזמן הטוב ביותר היום?
 2. האם האדם מבין מה עומד לקרות?
 3. האם נעים לו פיזית כאן ועכשיו?
 4. האם יש לי חלופה מכבדת אם זה לא עובד?

מילה אחרונה למשפחות

המבחן הנכון לרחצה טובה איננו רק האם האדם "יצא נקי", אלא האם הוא יצא פחות מפוחד, פחות מושפל, ויותר בטוח. בדמנציה, דרך הרחצה חשובה לא פחות מן הרחצה עצמה.

זקוקים לתמיכה וייעוץ נוסף?

בני משפחה יקרים, המטפלים באדם עם דמנציה - אתם לא לבד!
אם אתם מרגישים צורך בהכוונה, תמיכה רגשית או ייעוץ מקצועי, אל תהססו לפנות אלינו.

קו התמיכה הארצי של עמותת עמדא
עומד לרשותכם בטלפון: *8889
השאירו הודעה ופרטי קשר, ונחזור אליכם בהקדם.

אנו כאן עבורכם,
לכל שאלה והתייעצות. ❤️

שלכם ובשבילכם
צוות עמותת עמדא